

Phân tích ý nghĩa nhan đề của Bài thơ về tiểu đội xe không kính

1. Ý nghĩa nhan đề của Bài thơ về tiểu đội xe không kính - mẫu 1

- Bài thơ có cách đặt đầu đề hơi lạ. Bởi hai lẽ:

+ Rõ ràng đây là một bài thơ, vậy mà tác giả lại ghi là “Bài thơ” – cách ghi như thế có vẻ hơi thừa.

+ Lẽ thứ hai là hình ảnh tiểu đội xe không kính. Xe không kính tức là xe hỏng, không hoàn hảo, là những chiếc xe không đẹp, vậy thì có gì là thơ. Vì đã nói đến thơ, tức là nói đến một cái gì đó đẹp đẽ, lãng mạn, bay bổng.

=> Vậy, đây rõ ràng là một dụng ý nghệ thuật của Phạm Tiến Duật. Dường như, tác giả đã tìm thấy, phát hiện, khẳng định cái chất thơ, cái đẹp nằm ngay trong hiện thực đời sống bình thường nhất, thậm chí trần trụi, khốc liệt nhất, ngay cả trong sự tàn phá dữ dội, ác liệt của chiến tranh.

- Hình ảnh độc đáo, gây ấn tượng mạnh: những chiếc xe không kính

- Từ bài thơ có vẻ như hơi thừa, nhưng thực ra từ đó lại nằm trong chủ định của tác giả và tạo nên sự liên kết giữa hai sự vật có vẻ xa lạ nhau: "bài thơ" và “xe không kính”. Xe không kính thì chẳng có gì làm nên thơ cả, vậy mà nó đã trở thành hình ảnh trung tâm của một bài thơ. Tác giả đã tìm ra chất thơ ở những điều tưởng chừng rất khô khan, trần trụi. Đó chính là chất thơ từ hiện thực gian khổ, ác liệt ở nơi chiến trường.

- Chính chất liệu chân thực từ cuộc sống ấy đã làm nên sức sống lâu bền của bài thơ.

- Cách đặt nhan đề tự nhiên thể hiện sâu sắc phong cách thơ Phạm Tiến Duật: tinh nghịch, sôi nổi, tràn đầy niềm tin vào cuộc sống và chiến đấu.

- Tác giả đã tìm thấy, phát hiện và khẳng định cái chất thơ, cái đẹp nằm ngay trong hiện thực đời sống bình thường nhất. Thậm chí trần trụi, khốc liệt nhất, ngay cả trong sự tàn phá dữ dội, ác liệt của chiến tranh. Đó cũng là bút pháp của nền văn học kháng chiến chống Mỹ cứu nước, vừa tự nhiên, sôi động vừa đậm chất sử thi hào hùng.

2. Ý nghĩa nhan đề "Bài thơ về tiểu đội xe không kính" - mẫu 2

- Nhan đề bài thơ dài (Bài thơ về tiểu đội xe không kính) tưởng như thừa nhưng mới lạ độc đáo

- Nhan đề làm nổi bật hình ảnh trung tâm xuyên suốt cả bài " Bài thơ về tiểu đội xe không kính", một phát hiện thú vị thể hiện sự am hiểu, gắn bó với đời sống chiến tranh của tác giả

- "Bài thơ" cho thấy cách nhìn, cách khai thác hiện thực của tác giả: không chỉ viết về hiện tượng chiến tranh khốc liệt mà còn toát lên vẻ đẹp tâm hồn của người lính lái xe Trường Sơn dũng cảm, trẻ trung, ngang tàn, tinh nghịch

- "Tiểu đội xe không kính" . Tiểu đội là đơn vị cơ sở nhỏ nhất trong biên chế của quân đội ta.

Cái tên gọi cho người đọc tính khốc liệt của chiến tranh. Một cái tên trần trụi, không mỹ miều, hàm súc như bao nhan đề bài thơ khác, đối lập với quan niệm cái đẹp văn chương thuần túy. Cái đẹp với Phạm Tiến Duật là từ trong những diễn biến sôi động của cuộc sống mà ulla vào thơ.

Hình ảnh những chiếc xe không kính trong Bài thơ về tiểu đội xe không kính

Trong bài thơ nổi bật lên một hình ảnh độc đáo: những chiếc xe không kính vẫn băng ra chiến trường.

- Xưa nay, những hình ảnh xe cộ, tàu thuyền nếu đưa vào thơ thì thường được “mĩ lệ hoá”, “lãng mạn hoá” và thường mang ý nghĩa tượng trưng hơn là tả thực. Người đọc đã bắt gặp chiếc xe tam mã trong thơ Pus-kin, con tàu trong “tiếng hát con tàu” của Chế Lan Viên, đoàn thuyền đánh cá trong bài thơ cùng tên của Huy Cận.

- Ở bài thơ này, hình ảnh những chiếc xe không kính được miêu tả cụ thể, chi tiết rất thực. Lẽ thường, để đảm bảo an toàn cho tính mạng con người, cho hàng hoá nhất là trong địa hình hiểm trở Trường Sơn thì xe phải có kính mới đúng. Ấy thế mà chuyện “xe không kính” lại là một thực tế, những chiếc xe “không kính” rồi “không đèn”, “không mui” ấy vẫn chạy băng ra tiền tuyến.

+ Hai câu thơ mở đầu có thể coi là lời giải thích cho “sự cố” có phần không bình thường ấy:

"Không có kính không phải vì xe không có kính

Bom giật, bom rung, kính vỡ đi rồi”

Lời thơ tự nhiên đến mức buộc người ta phải tin ngay vào sự phân bua của các chàng trai lái xe dũng cảm. Chất thơ của câu thơ này hiện ra chính trong vẻ tự nhiên đến

mức khó ngờ của ngôn từ. Câu thơ rất gần với văn xuôi lại có giọng thản nhiên, ngang tàng trong đó ngày càng gây ra sự chú ý về vẻ đẹp khác lạ của nó. Hình ảnh “bom giật, bom rung” vừa giúp ta hình dung được một vùng đất từng được mệnh danh là “túi bom” của địch vừa giúp ta thấy được sự khốc liệt của chiến tranh và đó chính là nguyên nhân để những chiếc xe vận tải không có kính.

- Những chiếc xe như vậy vốn không hiếm trong chiến tranh, nhưng phải có một hồn thơ nhạy cảm với nét ngang tàng, tinh nghịch thích cái lạ như Phạm Tiến Duật mới nhận ra được và đưa nó vào thơ thành hình tượng thơ độc đáo của thời chiến tranh chống Mỹ. Hơn nữa, viết về những người lái xe thì không gì gắn họ với hình ảnh chiếc xe, qua xe mà làm nổi bật hình ảnh người lái xe.

Ý nghĩa nhan đề của bài thơ về tiểu đội xe không kính của Phạm Tiến Duật khắc họa rõ nét hình ảnh cuộc chiến tranh chống Mỹ gian khổ và khốc liệt. Hình ảnh người lính lái xe ngang tàn mà kiên định, hình ảnh những chiếc xe không kính là có thật, thật đến trần trụi.

Ngoài ra, mời các bạn học sinh còn có thể tham khảo thêm [Soạn văn 9](#), [soạn bài 9](#), [Tác giả - Tác phẩm Ngữ văn 9](#) hoặc [đề thi học học kì 1 lớp 9](#), [đề thi học học kì 2 lớp 9](#) các [môn Toán](#), [Văn](#), [Anh](#), [Hóa](#), Lý, Địa, Sinh mà chúng tôi đã sưu tầm và chọn lọc. Với đề thi học kì 2 [lớp 9](#) này giúp các bạn rèn luyện thêm kỹ năng giải đề và làm bài tốt hơn. Chúc các bạn học tốt!